

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler: Svein Roald Olsen
Vår ref: 98752

Vår dato: 17.08.2009

Deres ref.: 20090574

Medlemsnr.:

Høring - Smittevern i fengsel

Norsk Sykepleierforbund (NSF) viser til høringsbrev av 19.05.2009 vedrørende "Rapport om smittevern i fengslene". Vårt høringssvar er utarbeidet med bidrag i fra NSF's faggruppe av hygienesykepleiere og tillitsvalgt i fengselshelsetjenesten. Vårt svar støtter seg til utredningen om tilgjengelighet i norske fengsler til sterile sprøyter og spisser, som er utarbeidet i forbindelse med høringen og egne etiske retningslinjer for utøvelse av sykepleie.

Det ligger en faglig og etisk konflikt i mellom smittevern i henhold til helselovgivningen på den ene side og målsetning om narkotikafrie fengsler, på den annen side. Dette vil etter vår mening kunne oppleves som et dilemma for de som arbeider i fengselet, det være seg som fengselsbetjent eller som helsearbeider.

Forslaget om å dele ut sprøyter og kanyler er omstridt, og det er tettere og andre strukturer under soning enn i det sivile samfunn for øvrig. Blant annet er det forbudt å oppbevare "brukerutstyr" under soning. Det er også usikkerhet knyttet til omfanget av injisering av rusmidler. Begrenset funn av brukte sprøyter og lite overdoser i fengslene kan indikere at dette ikke utgjør noe stort problem i dag.

Samtidig vil utdeling av sterilt utstyr redusere risikoen for blodoverført smitte som hepatitt og hiv for de som likevel fortsetter sitt injeksjonsmisbruk under soning. Utredningen viser til evalueringer i fra land som Tyskland, Sveits og Spania. De viser blant annet at bruk av rusmidler har vært stabilt eller har blitt redusert. Ingen nyrekruttering til injiserende rusmiddelbruk har vært dokumentert, og felles bruk av utstyr har falt dramatisk. Det har heller ikke forekommet bruk av sprøyter som våpen.

NSF slutter seg til prinsippet om at fengselsinnsatte skal ha helsetjenester av likeverdig kvalitet som befolkningen for øvrig. Vi støtter derfor vedlagte anbefalinger for å sikre at innsatte i norske fengsler får tilgang til sterile sprøyter og kanyler som et tiltak for å hindre smittespredning av HIV-virus, Hepatitt B- og C-virus. Dermed å se på ordningen som et skadereduserende tiltak og som et bidrag til rehabilitering. Det viktig at tiltaket ikke må komme til hinder for andre behandlingstiltak.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollmgt. 22

Postboks 456 Sentrum

0104 Oslo

Telefon: 22 04 33 04

Telefax: 22 04 32 40

E-post: post@sykepleierforbundet.no

www.sykepleierforbundet.no

Bankgto: 1600 49 66698

Org nr.: NO 960 893 506 MVA

Fakturaadresse:

Postboks 1535

7435 Trondheim

NSF er enig med departementet i at dagens ordning med klordesinfeksjon av sprøyter og spisser til innsatte i norske fengsler ikke gir en fullgod beskyttelse mot blodoverført smitte. En ordning som sikrer mot smitteoverføring ved å gi innsatte tilgang til sterile sprøyter må gjennomføres i regi av helsetjenesten.

Etter vår mening innebærer en slik ordning et stort ansvar, og det vil være behov for kompetanseheving. Særsilt må det gis fokus på overdoseproblematikk og smittevern. Vi ber om at ordningen følges opp og blir gjenstand for en grundig evaluering, både av ansatte og innsatte.

Tilleggs kommentar

Anbefalingene i første kulepunkt har en tvetydighet i første punkt:

"Nåværende ordning med klordesinfeksjon for å sikre sterile sprøyter og spisser til innsatte i norske fengsler erstattes av en ordning som minst omfatter innbytte av brukte sprøyter og spisser. Pasienter som ikke er i besittelse av brukte sprøyter og spisser får på anmodning også tildelt slikt utstyr".

Siste setning kan forstås slik at pasienter som ikke har brukte sprøyter og spisser, kan få brukte kanyler og sprøyter. Forslag til endring: "... tildelt slikt utstyr" byttes ut med "sterilt utstyr". Ordet pasient kan i denne sammenheng byttes ut med "innsatte" eller "personer".

NSF forslår at ordningen får en prøvetid på inntil tre år, ved et begrenset antall soningssteder.

Med vennlig hilsen

Lisbeth Normann

Forbundsleder

Mette Dønåsen

Fagsjef

Kopi: